

БЕЛІМЕНКО Олександр,
магістр, аспірант кафедри
економіки та фінансів підприємства
Державного торговельно-економічного
університету
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна

ORCID: 0009-0001-8143-5748

o.belimenko@knute.edu.ua

ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Досліджено сутність терміна "економічна стійкість" та можливість використання цього поняття відносно соціально-економічної системи мікрорівня – підприємства. Проаналізовано зміст термінів "стійкість" та "економічний стан" як основних складових досліджуваного поняття. Метою статті є ідентифікація наявних теоретичних підходів до визначення економічної стійкості підприємства, її сутнісних ознак та формування авторського погляду. Висунуто гіпотезу, що економічна стійкість є комплексною характеристикою підприємства, що суттєво впливає на його розвиток у довгостроковій перспективі в умовах нестабільності. Використано такі загальнонаукові методи: теоретичного узагальнення, групування та систематизації. Розглянуто етимологію поняття "економічна стійкість" та проаналізовано основні наукові підходи до його розуміння. З метою структурування та систематизації досліджуваного питання проаналізовано наявні трактування у закордонних та вітчизняних наукових працях. Сформовано авторський підхід до визначення сутності економічної стійкості підприємства, що може слугувати основою для подальших наукових досліджень.

Ключові слова: стійкість, економічний стан, підприємство, стійкий розвиток, сталий розвиток, економічна стійкість підприємства.

JEL Classification: B21, D21, P40.

BELIMENKO Oleksandr,
Master's degree, PhD Student
of the Department of Economics and Business
Finance State University of Trade
and Economics
19, Kyoto St., Kyiv, 02156, Ukraine

ORCID: 0009-0001-8143-5748

o.belimenko@knute.edu.ua

ECONOMIC SUSTAINABILITY OF THE ENTERPRISE

The essence of the term "economic sustainability" and the possibility of using this concept in relation to the social and economic system of the micro-level of the enterprise have been studied. The content of the terms "sustainability" and "economic condition" as the main components of the studied concept is analyzed. The aim of the article is to identify the available theoretical approaches to determining the economic sustainability of the enterprise, its essential features and the formation of the author's point of view. It is hypothesized that economic stability is a complex characteristic of an enterprise that significantly affects its development in the long term in conditions of instability.

The following general scientific methods were used during the research: theoretical generalization, grouping and systematization. The etymology of the concept of "economic stability" was studied and the main scientific approaches to its understanding were analyzed. In order to structure and systematize the researched question, a theoretical analysis of existing interpretations in foreign and domestic scientific works was carried out. On the basis of the conducted research, an author's approach to determining the essence of economic stability of the enterprise was formed, which can serve as a basis for further scientific research.

Keywords: stability, economic condition, enterprise, stability development, sustainable development, economic stability of the enterprise.

Вступ

Стабільність та позитивна динаміка розвитку національної економіки забезпечується насамперед через досягнення економічної стійкості окремих суб'єктів підприємництва. З розвитком науково-технічного прогресу суспільство перебуває в умовах постійних флуктуацій та динамічних змін зовнішнього середовища, інтенсивність яких лише посилюється з плином часу. Такі умови функціонування генерують високий рівень та нові прояви ризиків, з якими стикаються підприємства, що вимагає розроблення механізмів реагування та їх попередження для збереження стійкого економічного стану. Так, найбільшими викликами для сучасних економік стали пандемія *COVID-19* та війна в Україні. За даними Державної служби статистики України, впродовж дії карантинних заходів кількість збиткових підприємств мала тенденцію до збільшення. У 2019 р. частка збиткових підприємств, у їх загальній кількості становила 26%, а у 2020 р. цей показник був на рівні 28.6%, тобто на 2.6% більше від попереднього періоду. Найвищий рівень збиткових підприємств зафіксований у Києві – 34%. У 2021 р. спостерігалось незначне покращання результатів діяльності, зокрема підприємства, які отримали збиток, становили лише 26.7% від загальної кількості суб'єктів господарювання, що на 1.9% менше від попереднього року. Проте таке значення є більшим від результатів діяльності 2019 р., що у довгостроковій перспективі має негативні наслідки. 2021 р. також характеризувався зменшенням кількості діючих суб'єктів господарювання на 17 329 од., або на 0.88% порівняно до попереднього періоду, що свідчить про нестабільність підприємницької діяльності у досліджуваній період (Державна служба статистики України). Війна призвела до ще більших руйнівних наслідків для українського суспільства, в тому числі економічних. Кількість активних підприємств знизилась до 1 732 508 од., що на 223 740 од. або 11.4% менше від 2021 р. Частка збиткових суб'єктів господарювання становила 33.9% від загальної кількості, що на 7.1% більше порівняно з 2021 р. Найбільшу кількість збиткових підприємств зафіксовано у Херсонській області – 51.5% від усієї кількості суб'єктів цього регіону (Державна служба статистики України, б.д.).

Питання визначення підходів до розуміння економічної стійкості підприємства, що активно досліджуються зарубіжними та вітчизняними науковцями, відзначаються багатоаспектністю і різноплановістю. Нерідко зустрічається дотичність підходів різних авторів, наприклад, у працях Ястремської О. М. та Ястремської О. О. (2020), Сітак та Івахненка (2022). Гросс-Голацька та ін. (2020) знаходять інші аспекти бізнес-системи, через які розкривається сутність економічної стійкості. Власний погляд до поєднання економічної стійкості з фінансовою та виокремлення їх як найважливіших елементів економічної безпеки підприємства сформував Андреева та Зубко (2016). Тобто дослідження демонструють відсутність єдиного погляду на визначення цього поняття, відмінність вихідних позицій до його вивчення, що

інколи суттєво звужує його трактовку та ускладнює розроблення практичних механізмів, стратегій та інструментів забезпечення економічної стійкості підприємства. З огляду на це, питання теоретичних підходів до визначення сутності економічної стійкості підприємства потребує подальшого дослідження.

Метою статті є систематизація наявних підходів до вивчення економічної стійкості підприємства, ідентифікації її сутнісних ознак та формування авторського підходу до визначення економічної стійкості підприємства.

Висунуто гіпотезу, що економічна стійкість є окремою комплексною характеристикою стану підприємства, яка суттєво впливає на його розвиток у довгостроковій перспективі в умовах нестабільності.

Інформаційною базою дослідження слугували наукові праці зарубіжних та вітчизняних науковців з проблематики економічної безпеки, стійкості функціонування підприємства, сталого розвитку, а також дослідження з теорії систем, закономірностей їх розвитку та функціонування.

Дослідження ґрунтується на фундаментальних положеннях теорії систем, методах аналізу та синтезу, узагальнення, які використано для вивчення існуючих концептів економічної стійкості, сталого розвитку, систематизації та розвитку понятійного апарату.

Основна частина статті складається з трьох розділів: перший розкриває етимологію поняття економічної стійкості; у другому – представлено сучасний дискурс щодо трактування економічної стійкості у закордонних та вітчизняних наукових джерелах; третій – демонструє авторський погляд на визначення економічної стійкості та її роль у забезпеченні розвитку підприємства в сучасних умовах.

1. Етимологія поняття "економічна стійкість" підприємства

Діяльність суб'єктів господарювання може розглядатися і визначатися з багатьох аспектів, а також оцінюватися різними характеристиками. Зокрема, важливим елементом є стійкість такої системи. Термін "стійкість" як окрема одиниця зустрічається ще у стародавніх ученнях Геракліта про вічний рух Світу, де він розкривав зміст стійкості як щось безперервне і постійне, наприклад, "все рухається вперед" та "все тече, все змінюється" (Тихолаз, 1996). Враховуючи це, термін "стійкість" можна вивчати як філософську категорію та трактувати як перманентність якісних характеристик системи в моменти зміни кількісних відповідників, або ж як здатність організації зберігати свою структуру (якісну різноманітність) в умовах зовнішніх та внутрішніх впливів різної інтенсивності (Бойко, 2013). У суспільних науках під стійкістю розуміють здатність суспільства адаптуватися до змін системи, уникати кризових впливів та забезпечувати стабільність й благополуччя всіх його членів. Варто відзначити, що різні автори можуть виділяти різні важливі особливості, наприклад: здатність до саморегулювання, рівність, соціальна справедливість, захист прав

людини, тощо. Так, термін "стійкість" набуває неабиякої популярності у питаннях національної безпеки розвинених країн світу, зокрема, британський науковець Джозеф Дж. визначає "стійкість" як багатогранний термін та розглядає її як неоліберальну форму державного управління, де наголошується на спроможності суспільства адаптуватися до загроз (Джозеф, 2013). Таким чином, термін "стійкість", який є актуальним для різних сучасних наук, у тому числі економічних, де вкрай важливо вміти раціонально та ефективно керувати процесами, став основою для формування поняття "економічна стійкість". Однак поняття "економічна стійкість" об'єднує два важливих терміни: "економічний стан", за якого забезпечується певна діяльність підприємства, та "стійкість". Відповідно, кожен з наведених термінів потребує дослідження. За трактуванням Савицької Г., економічний стан – це термін, що відображає стан підприємства в рамках його діяльності та здатність до змін, у тому числі саморозвитку у фіксований момент часу (Савицька, 2007). Турило А. та Агапова А. розуміють економічний стан підприємства як комплекс показників, що характеризують розвиток підприємства за конкретний період часу, або на певну дату. Це такі показники, як конкурентоспроможність, інвестиційна привабливість, прибутковість, ефективність, що розглядаються залежно від впливу соціально-економічних відносин й деталізуються згідно з метою дослідження та умовами ведення господарської діяльності (Турило & Агапова, 2010).

Економічний стан варто визначати як комплекс факторів і параметрів, що відображають фінансову, виробничу та економічну діяльність підприємства. Основними сутнісними складовими економічного стану є:

економічна діяльність: ринкова позиція; здатність впроваджувати та розвивати інноваційні підходи і технології, попереджати та належним чином реагувати на ризики, пов'язані з економічною нестабільністю;

фінансовий стан: ліквідність як здатність вчасно виконувати свої фінансові зобов'язання; рентабельність – спроможність генерувати прибуток від діяльності; фінансова стійкість – здатність реагувати на фінансові труднощі, зберігаючи стабільність;

виробничий стан: ефективність виробництва, що досягається розумним використанням ресурсів з метою максимізації виробничого виходу; спроможність відповідати вимогам ринку у питаннях якості.

Важливими складовими економічного стану є також кадровий потенціал, вплив зовнішнього середовища та наявність резервів для покриття непередбачуваних загроз впливу. Сукупність цих характеристик визначає загальний економічний стан підприємства, а також впливає на його конкурентоспроможність, стійкість та здатність до розвитку.

Згідно з теорією систем термін "стійкість" розглядається як здатність системи при різних можливих впливах набувати свого допустимого, звичного стану, що визначається відповідно до нормативів,

планів, регламентів тощо. За своєю суттю цей термін асоціюється з незмінністю, рівновагою та упорядкованістю. У природничих науках термін "стійкість" означає стабільний стан, здатність до збереження в часі та тривалого існування. Свого розвитку досліджуваний термін набув і у математичних науках, де виділено різні типи стійкості: статистична, динамічна, траєкторії, за початковим положенням, інваріантної множини, аттрактора тощо. Однак використовувати зазначені типи стійкості відносно підприємства неможливо, оскільки вона є складною системою різнорідних елементів і зв'язків та містить багатоваріантність розвитку. В економічній теорії стійкість розглядається як одне з понять концепції економічної рівноваги, де суб'єкти господарювання здійснюють спроби перевести економічну систему в рівноважний та оптимальний стан, який асоціюється з визначенням стійкості. За такого підходу досягнення рівноважного стану економіки належить до основних макро- та мікророзв'язків.

Козловський С. трактує економічну стійкість як можливість економічної системи після певних збурень набувати стану не гіршого, ніж вона мала попередньо, зберігати та поліпшувати свій стан, за умов набуття позитивних економічних змін (Козловський, 2011). Зі свого боку, Кувшинов М. розуміє економічну стійкість як незмінний стан гармонії, де орієнтація розвитку, масштаби використання ресурсів, напрямки капіталовкладень та змін будуть скоординовані з теперішніми і майбутніми потребами (Кувшинов, 2011). Окремо варто відзначити економічну стійкість у рамках економетрики, в якій виділяють дві основні складові: множину початкових станів та множину кінцевих станів економічної системи, де стійка економічна система визначається як перехід від одного стану (початкового) до іншого (кінцевого), яка відбувається таким чином, що жодна з її характеристик не виходить за межі допустимої траєкторії зміни (сюди відносять інфляцію, приріст виробництва тощо), тобто визначається здатність системи повернутися у стан рівноваги (Карпінський, 2004).

Окремої уваги також потребує дослідження понять "стійкий розвиток" та "сталий розвиток", оскільки їх часто використовують для дослідження діяльності підприємства. Наприклад, поняття "сталий розвиток", запозичене до української наукової думки із зарубіжних джерел, базується на засадах стійкості, збалансованості та цілісності систем розвитку. Так, Гречко А. та Очеретяна О. тлумачать "сталий розвиток" відносно соціально-економічної системи підприємництва, як розвиток, що супроводжується стабільним зростанням підприємства, відтворенням усіх систем підприємства та отриманні результатів від діяльності (у трьох основних напрямках – економічному, екологічному та соціальному), шляхом якісного внутрішнього управління та прогресивного зовнішнього регулювання (Гречко & Очеретяна, 2020). Поняття "стійкий розвиток" Фешур Р. та Баранівська Х. визначають як явище, що передбачає безкризову, поетапну зміну якісних характеристик підприємства, дотримання показників розвитку в межах

попередньо визначених векторів та поставлених цілей (Фещур & Баранівська, 2010). Хоча поняття є схожими, варто відзначити, що різні автори та організації можуть вкладати власні акценти або підкреслювати одне з понять з метою виокремлення уваги на певних аспектах розвитку.

2. Сучасний дискурс у трактуванні поняття "економічна стійкість"

Поняття економічної стійкості вперше сформовано після енергетичної кризи 1973–1979 рр., коли виникла проблема обмеженості ресурсів. З того часу це визначення набуло свого наукового розвитку та виокремлено в напрямок "*ecosestate*" (*economic security of state*), що розуміється як економічна стійкість/безпека держави, яку можливо сформувати за допомогою окремих одиниць, у тому числі підприємств (Кульбака, 2002). Однак сучасна наука виділяє різні підходи до розуміння економічної стійкості підприємства (*таблиці*).

Таблиця

Визначення поняття "економічна стійкість"
у закордонних та вітчизняних наукових джерелах

Автор	Визначення
Портер М.	Здатність підприємства підтримувати та збільшувати власні конкурентні переваги на тривалий термін з урахуванням цінностей підприємства, тобто зовнішніх та внутрішніх факторів (Портер, 1980)
Шумпетер Й.	Здатність підприємства до інновацій та творчого руйнування. Вбачав необхідність впроваджувати нові ідеї та технології з метою збереження власної конкурентоспроможності (Шумпетер, 2011)
Янг Л.	Досліджував економічну стійкість з погляду ризик-менеджменту, де стійкість підприємства виступає можливістю адаптуватись до різних ризиків, зберігаючи власну операційну та фінансову ефективність. З огляду на це, визначає економічну стійкість як здатність підприємства керувати невизначеністю (Фассіо та ін., 2001)
Стрікленд А., Томпсон А.	Описуючи стратегічне управління, розуміють економічну стійкість як здатність системи до функціонування, де вона адаптується до змін зовнішнього середовища та забезпечує стійкість в умовах постійної невизначеності (Томпсон, 2007)
Гросс-Голацька Е. та ін.	Під економічною стійкістю розуміють здатність суб'єкта підприємництва ефективно керувати сферами своєї діяльності, що забезпечить прибутковість у довгостроковій перспективі (Гросс-Голацька та ін., 2020)
Андреева В., Зубко Т.	Описують економічну стійкість як стан розвитку підприємства, за якого соціально-економічні параметри знаходяться у стані економічної рівноваги, попри зміни зовнішнього та внутрішнього середовищ (Андреева & Зубко, 2016)
Сімах Ю.	Можливість підприємства повернутись у стан рівноваги, де воно має динаміку позитивних показників діяльності або відповідає встановленим граничним значенням (Сімах, 2007)
Бугай В., Омельченко В.	Можливість підприємства належним чином реагувати на внутрішні та зовнішні дестабілізуючі фактори шляхом ефективного використання власних ресурсів та збільшення економічного потенціалу (Бугай & Омельченко, 2008)
Бурда А.	Економічна стійкість – комплексне явище, що виступає індикатором відхилень від конкурентоспроможного стану на певному етапі діяльності такого підприємства (Бурда, 2009)
Цямрюк Ю.	Збалансовано рівноважний стан економічних ресурсів, який забезпечує умови для розширеного відтворення, стабільну прибутковість і стійке економічне зростання у довгостроковій перспективі (Цямрюк, 2009)

Закінчення таблиці

Автор	Визначення
Гончаров В., Навроцький А.	Постійний обіг засобів і ресурсів (грошових, матеріально-технічних, земельних, трудових, фінансових), що забезпечують розширене відтворення та платоспроможність підприємства (Гончаров & Навроцький & Коломійцев, 2006)
Аранчій В., Удовіченко М.	Розуміють економічну стійкість як забезпечення рентабельної діяльності та стабільного розвитку потужності підприємства завдяки прийняттю відповідних управлінських рішень, ефективного використання виробничих ресурсів та самофінансування в умовах динамічних змін зовнішнього середовища (Аранчій & Удовіченко, 2014)
Ареф'єва О., Городянська Д.	Сукупність взаємопов'язаних складових, які за будь-яких зовнішніх та внутрішніх умов забезпечують збалансоване функціонування підприємства (Ареф'єва & Городянська, 2008)
Гросул В.	Розглядає економічну стійкість у поєднанні з економічною стабільністю, розуміє її як здатність зберігати рівновагу у внутрішньому та зовнішньому середовищах, що є динамічними. При цьому забезпечується збереження платоспроможності та інвестиційної привабливості у граничних межах допустимого рівня ризику (Гросул, 2007)
Сабадаш Л.	Розуміє економічну стійкість як залежність від ряду внутрішніх факторів, в основу яких покладено ключові характеристики моніторингу стану підприємства. За умов досягнення стійкості зберігаються нормативні показники, які під впливом зовнішніх та внутрішніх чинників здатні до збільшення, що приведе до покращання функціонування підприємства (Сабадаш, 2018)
Малярець Л., Смолякова О.	Визначають економічну стійкість як узгодженість елементів економічної системи підприємства, де забезпечуються причинно-наслідкові зв'язки стабільного функціонування та збереження нормативних тенденцій діяльності підприємства (Малярець & Смолякова, 2015)
Іванов В.	Здатність підприємства зберігати свій стан при різних зовнішніх та внутрішніх дестабілізуючих збуреннях шляхом ефективного формування та використання власних механізмів (Іванов, 2005)
Сітак І., Івахненко А.	Здатність підприємства адаптуватися до факторів впливу внутрішнього та зовнішнього середовищ та протистояти змінам, що не відповідають цілям розвитку суб'єкта господарювання
Єрейчук Р.	Можливість забезпечити позитивно стабільні техніко-економічні показники шляхом адаптації до зовнішніх та внутрішніх збурень з метою організації діяльності підприємства (Єрейчук, 2002)
Поліщук О.	Можливість підприємства раціонально використовувати власний потенціал та пристосовуватися до змін навколишнього середовища з максимальною вигодою для всіх учасників підприємницької діяльності (Поліщук, 2007)
Удовіченко М.	Рівноважний стан, або його зміна, що гарантує досягнення тактичних і стратегічних цілей у визначений період часу та забезпечує перебіг внутрішніх процесів відповідно до вимог та потреб зовнішнього середовища (Удовіченко, 2012)
Ястремська О.	Системна здатність протистояти негативним впливам внутрішнього та зовнішнього середовищ, раціонально реагувати на них та можливість зберігати власну структуру і порядок функціонування (Ястремська, 2020)

Джерело: сформовано автором на основі джерел за посиланнями у таблиці.

Контекстний та порівняльний аналіз представлених трактувань дає змогу виокремити декілька підходів до тлумачення змісту економічної стійкості.

Сімех Ю. та Бланк І. при дослідженні та визначенні економічної стійкості дотримуються підходу "*steady state*" (українською – стійкий стан), який асоціюється у авторів зі станом динамічної рівноваги. Прихильниками такого підходу є також Солоу Р., Колодзієв О., Нужний К., Ячменьова В., Андрєєва В., Зубко Т., Янг Л., Гросул В., Сітак І., Івахненко А. тощо. Вони визначають економічну стійкість як стан

динамічного розвитку суб'єкта, коли при зовнішніх і внутрішніх збуреннях зберігається рівновага соціально-економічних параметрів системи. За цього підходу акцентується увага на фінансовій та господарській діяльності підприємства. Однак науковці ототожнюють поняття "економічна стійкість" та "економічна рівновага", що є не зовсім коректним (Савченко, 2019).

Економічну стійкість з огляду на фінансовий стан підприємства, уникнення банкрутства і забезпечення конкурентоспроможності визначають Масленко Ю., Кульбака Н., Коротков Є., Василенко А., Дергачова В., Сухорукова Т., Левицький В., Бурда А., Аранчій В., Удовіченко М. тощо. Згідно з цим підходом фінансова стійкість формується завдяки отриманню прибутків, які створюють умови для вільного маневрування та ефективного використання грошових коштів. На їхню думку, це створює передумови для підвищення надійності та ритмічності процесів діяльності підприємства (Левицький, 2023). Варто зауважити, що значна кількість підприємств у сучасних умовах хоч і не є банкрутами, але стикаються зі збитками. Тому, на нашу думку, фінансова стійкість не може бути єдиною основою економічної стійкості, оскільки остання є більш багатограним та універсальним терміном.

Підхід до визначення економічної стійкості, що заснований на положеннях "*sustainable development*" (українською – "сталий розвиток"), набув своєї популярності після виходу звіту Міжнародної комісії ООН з навколишнього середовища у 1987 р. Його прихильниками є Мельник Л., Фадеева А., Семенов А., Деркач А., Гросс-Голацька Е., Ареф'єва О., Городянська Д., Малярець Л., Смолякова О., Поліщук О. тощо. Згідно з цим підходом економічні, соціальні та екологічні цілі діяльності суб'єкта господарювання врівноважуються, а основним показником є поліпшення якості життя. За визначеним підходом темпи економічного зростання не мають перевищувати темпів відтворення природних ресурсів (Левицький, 2023). Однак, на нашу думку, термін "*sustainable development*" доцільніше розглядати як "гармонійний розвиток", оскільки ідея концепції передбачає саме гармонізацію економічних, соціальних та екологічних інтересів, а стійкий розвиток згідно з теорією систем визначається по-іншому.

Міль Дж., Гаррорд Р., Шандова Н. розрізняють підхід "*sustained positive economic growth*" (українською – "стале економічне зростання"), згідно з яким економічна стійкість полягає у максимальному зростанні економіки системи, маючи при цьому мінімальні відхилення від рівноваги (Савченко, 2019). За цим підходом забезпечення рентабельності діяльності досягається через підвищення використання виробничих ресурсів та менеджменту системи, а стабільний фінансовий стан забезпечується шляхом покращання структури активів і розвитку потужностей підприємства. До прихильників цього підходу також можна віднести Шумпетера Й., Котлера Ф., Морріса Д., Стрікланда А., Томпсона А., Бугая В., Омельченка В., Цямрюка Ю., Сабадаш Л.,

Ястремську О. Проте недоліком цього методу є ототожнення терміна "розвиток" з поняттям "зростання", що передбачає збільшення лише кількісних показників, а не якісних характеристик соціально-економічної одиниці.

Таким чином, сучасні науковці виділяють різні шляхи досягнення стійкої та рівноважної роботи підприємства, проте, за висновком Шатунової Т., наявні визначення поняття економічної стійкості є однобічними, що призводить до похибок у плануванні, інтерпретації та застосуванні визначених даних (Шатунова, 2010). Схожої думки притримується також Ю. Клюс, яка вважає, що існуючі підходи до визначення сутності економічної стійкості не дають змоги отримати комплексне уявлення про її суть (Клюс, 2011). Тому відсутність загальноприйнятого підходу до розуміння, аналізу та оцінки економічної стійкості підприємства породжує проблему та потребує створення такого комплексного рішення.

3. Сутність та елементи економічної стійкості підприємства, її роль у забезпеченні його розвитку

За результатами аналізу сучасних підходів до визначення змісту економічної стійкості підприємства та їх розвитку виокремлено сутнісні характеристики цього поняття.

Економічна стійкість пов'язана зі станом динамічної економічної рівноваги. Стан рівноваги характерний для систем, що не мають зв'язків із зовнішнім середовищем, тоді як підприємство – відкрита система, для якої рівновага допустима як мить у процесі постійних змін. Тому динамічна рівновага усуває будь-які можливі аспекти заперечення змін. За таких параметрів, сукупність точок у просторі, де суб'єкт господарювання досягає стану динамічної рівноваги доцільно розглядати як лінію запланованої поведінки системи, що має траєкторії еволюції. Враховуючи це, стійкість являтиме собою досягнення бажаних цілей у конкретний період часу, а перехід від однієї траєкторії функціонування до іншої – зміна динамічної рівноваги та перехід до нового ступеня розвитку системи (Фещур & Баранівська, 2010).

Економічна стійкість є основою сталого економічного розвитку підприємства, де параметри стійкості забезпечують гармонійний, збалансований та несуперечливий розвиток визначеного суб'єкта. За таких факторів розвиток не матиме загроз життєдіяльності для підприємства, оскільки досягатиметься шляхом адаптивності, гнучкості, а також нейтралізації негативних зовнішніх впливів і загроз конкурентного середовища (Бурда, 2009).

Економічна стійкість є похідною від оптимальності ресурсів та ефективності управління загалом, а відтак, є важливим об'єктом управління на підприємстві. Така характеристика знаходить своє віддзеркалення у працях Друкера П., який стверджував, що завданням управління є забезпечення ефективного використання ресурсів та

досягнення стратегічних цілей суб'єкта господарювання. На його думку, ефективне управління – досягнення економічної стійкості підприємства. Шершньова З., Гончаров В. та Навроцький А. зазначають, що оптимальне управління ресурсами в орієнтації з науково-технічним розвитком зміцнюють потенціал та економічну стійкість підприємства.

Економічна стійкість є комплексним поняттям, яке обумовлюється системою факторів, що містять фінансовий, виробничий, соціальний, технологічний та стратегічний аспекти діяльності підприємства. Цей підхід до розуміння економічної стійкості підприємства підтримується такими науковцями, як Гросул В., Аранчій В., Удовіченко М., Сабадаш Л. тощо. Вони вважають, що для досягнення стійкості підприємство повинно враховувати і взаємодіяти з усіма аспектами свого функціонування, а не обмежуватися лише фінансовими показниками чи виробничою продуктивністю. Такий інтегральний підхід дає змогу краще розуміти і управляти ефективністю підприємства в умовах змінного економічного середовища.

Економічна стійкість – це певний стан підприємства, який можна оцінити за допомогою системи показників. До таких показників Бугай В., Малярець Л., Поліщук А., Смолякова О. відносять фінансові, економічні, соціальні та екологічні характеристики, за якими забезпечуються причинно-наслідкові зв'язки стабільного функціонування підприємства. Вони також вважають, що для змістовної оцінки стійкості підприємства варто враховувати різні аспекти його функціонування. А така характеристика стійкості дає змогу отримати більш повний образ економічного стану підприємства та розробляти ефективні стратегії забезпечення стійкості в умовах невизначеності.

Економічна стійкість – це здатність до адаптації та нейтралізації ризиків, що досягатиметься шляхом ефективного функціонування і використання власних механізмів. За такої характеристики, стійкість суб'єкта господарювання забезпечить збереження власної ефективності в умовах дестабілізуючих зовнішніх та внутрішніх впливів. У працях науковців Бугая В., Іванова В., Омельченка В., Янг Л. та ін. виокремлено характеристику економічної стійкості.

Економічна стійкість – це здатність до передбачення та реалізації дій на випередження, в тому числі через запровадження інновацій. Прихильниками такого підходу є Портер М. та Шваб К. Зокрема, Портер М. зазначає, що з метою забезпечення конкурентних переваг та досягнення економічної стійкості підприємство повинно активно адаптуватися до змін та інновацій бізнес-середовища. Шваб К., описуючи роль інновацій у формуванні економічної стійкості, зауважив, що саме передбачення та реалізація інновацій є ключовим чинником, що забезпечує стійкість та конкурентоспроможність суб'єкта в сучасних ринкових умовах.

Економічна стійкість – це здатність зберігати конкурентоспроможність в умовах постійних змін. Виокремлена характеристика обґрунтовує важливість аналізу стратегічного курсу діяльності та

розвитку підприємства, а також адаптації його до змін зовнішнього та внутрішнього середовищ з метою забезпечення економічної стійкості. На необхідність такого трактування звертали увагу Шумпетер Й., Среймчук Р.

Крім зазначених сутнісних характеристик, які впливають з висновків сучасних дослідників, на наш погляд, варто доповнити перелік новими сутнісними ознаками, які обумовлюються сучасними умовами функціонування підприємства.

- Економічна стійкість є похідною від стійкості мережі стейкхолдерів та місця підприємства в ній. Сучасні тенденції в управлінні та останні емпіричні дослідження демонструють залежність стану підприємства від вміння задовольняти інтереси стейкхолдерів та будувати з ними ефективні відносини.

- Економічна стійкість є похідною від стійкості бізнес-моделі підприємства, яка визначає здатність підприємства генерувати цінність та визначається раціональністю, оптимальністю та ефективністю бізнес-процесів.

- Економічна стійкість є необхідною умовою для нарощення ринкової вартості підприємства, тому може визначатись шляхом оцінювання здатності підприємства до її нарощення як основної мети функціонування підприємства.

На основі виокремлених сутнісних ознак і характеристик можна сформулювати таке визначення змісту економічної стійкості підприємства. *Економічна стійкість підприємства* – це комплексний стан суб'єкта господарювання, що дає змогу йому ефективно функціонувати в динамічному бізнес-середовищі шляхом здатності адаптуватися до внутрішніх і зовнішніх змін, раціонального використання наявних та залучення додаткових ресурсів, процесів та стейкхолдерів, ефективного стратегічного планування, запобігання ризиків, інтеграції інновацій з метою забезпечення довгострокового розширеного відтворення, конкурентоспроможності та зростання ринкової вартості.

Сформоване твердження та виокремлені сутнісні характеристики розкривають роль економічної стійкості у забезпеченні розвитку підприємства, що особливо актуально в умовах постійних змін сучасної економічної реальності. Зокрема, здатність підприємства адаптуватися до ринкової динаміки, зміни споживчих уподобань, технологічних інновацій та внутрішніх викликів є ознаками гнучкості та швидкісного реагування, а система, яка здатна ефективно адаптуватися до нових умов, має перевагу у досягненні стійкого розвитку. Економічна стійкість також тісно пов'язана з фінансовою міцністю, оскільки стабільний фінансовий стан і високий ступінь ліквідності відіграють ключову роль у забезпеченні необхідних ресурсів для розвитку. Ефективне фінансове управління, зменшення фінансових ризиків, належна адаптація до змін фінансового середовища створюють ґрунтовну платформу для інвестицій та реалізації стратегічних проєктів.

Економічна стійкість полягає не лише у реактивних заходах, а й в активних стратегіях розвитку. Адже підприємство, яке інвестує у власний технологічний та інтелектуальний потенціал, забезпечує собі реальні переваги у конкурентному середовищі та можливості утримання лідерства на ринку. З іншого боку, здатність управляти ризиками суттєво впливає на економічну стійкість суб'єкта. Працюючи в умовах невизначеності, підприємство має розробляти стратегії реагування на ризики, забезпечуючи таким чином захист від потенційних загроз та стабільність власного функціонування. Отже, сформована підприємством ефективна та раціональна бізнес-модель є необхідною умовою забезпечення його економічної стійкості, де, за такого підходу, наявні всі передумови зростання ринкової вартості суб'єкта підприємництва та його розвиток відбувається відповідно до мети функціонування.

Висновки

Дослідження теоретичних підходів до визначення сутності економічної стійкості підприємства актуалізувалось на тлі руйнівного впливу військових дій в Україні та відновлення після *COVID-19*, що значно сколихнули економічну ситуацію на ринку держави. За результатами проведеного аналізу розкрито етимологію поняття "економічна стійкість" підприємства та описано сучасний дискурс обраної тематики, сформовано визначення сутності та елементів економічної стійкості підприємства, а також розкрито її роль у розвитку окремої одиниці підприємництва. Теоретичні напрацювання цієї статті можуть забезпечити створення практичних рекомендацій щодо досягнення економічної стійкості підприємств у реальних ринкових умовах.

Встановлено, що економічна стійкість підприємства – це комплексний стан підприємства, в основу якого покладено реалізацію умов для довгострокового розширеного відтворення суб'єкта господарювання, що відповідає його цілям економічного розвитку. Суть визначеного стану полягає в ефективності функціонування підприємства в динамічному бізнес-середовищі завдяки здатності реагувати на зміни зовнішнього і внутрішнього середовищ, раціонально використовувати ресурси, ефективно здійснювати стратегічне планування, запобігати ризикам, реалізовувати інноваційну діяльність, розробляти власну систему цінностей, забезпечувати стійкі конкурентні переваги.

Запропоновано доповнити розуміння поняття економічної стійкості підприємства в питаннях залежності стану суб'єкта від вміння задовольняти інтереси стейкхолдерів та створення мережі ефективних відносин з ними, а також ефективності згенерованої бізнес-моделі як необхідної умови збільшення ринкової вартості підприємства, що відповідає його основній меті функціонування.

Викладені у статті результати можуть слугувати основою для подальших наукових досліджень у рамках наукових праць щодо економічної стійкості підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	REFERENCE
Faccio, M., Lang, L. H. P., & Young, L. (2001). Dividends and expropriation. <i>American economic review</i> , 91(1), 54-78.	Faccio, M., Lang, L. H. P., & Young, L. (2001). Dividends and expropriation. <i>American economic review</i> , 91(1), 54-78.
Gross-Gołacka, E., Kusterka-Jefmańska, M., & Jefmański, B. (2020). Can elements of intellectual capital improve business sustainability? The perspective of managers of SMEs in Poland. <i>Sustainability</i> , 12(4), 1545.	Gross-Gołacka, E., Kusterka-Jefmańska, M., & Jefmański, B. (2020). Can elements of intellectual capital improve business sustainability? The perspective of managers of SMEs in Poland. <i>Sustainability</i> , 12(4), 1545.
Joseph, J. (2013). Resilience as embedded neoliberalism: a governmentality approach. <i>Resilience</i> 1 (1), 38-52.	Joseph, J. (2013). Resilience as embedded neoliberalism: a governmentality approach. <i>Resilience</i> 1(1), 38-52.
Porter, M. E., & Strategy, C. (1980). Techniques for analyzing industries and competitors. <i>Competitive Strategy</i> . New York: Free.	Porter, M. E., & Strategy, C. (1980). Techniques for analyzing industries and competitors. <i>Competitive Strategy</i> . New York: Free.
Андреева, В. Г., & Зубко, Т. Л. (2016). Критичний аналіз підходів до визначення фінансово-економічної стійкості як найважливішого елемента економічної безпеки підприємства. <i>Економічна та управління XXI столітті: аналіз тенденцій та перспективи розвитку</i> .	Andreeva, V. G., & Zubko, T. L. (2016). Critical analysis of approaches to determining financial and economic stability as the most important element of economic security of the enterprise. <i>Economic and management of the 21st century: analysis of trends and prospects for development</i> .
Аранчий, В. І., & Удовіченко, М. О. (2014). Інтегральні підходи до оцінювання економічної стійкості аграрних підприємств. http://www.nbuv.gov.ua/portal/Chem_Biol/Nppdaa/econ/2012/10.pdf	Aranchiy, V. I., & Udovichenko, M. O. (2014). Integrated approaches to assessing the economic stability of agricultural enterprises. http://www.nbuv.gov.ua/portal/Chem_Biol/Nppdaa/econ/2012/10.pdf .
Ареф'єва, О. В., & Городинська, Д. М. (2008). Економічна стійкість підприємства: сутність, складові та заходи з її забезпечення. <i>Актуальні проблеми економіки</i> , (8), 86.	Arefyeva, O. V., & Gorodynska, D. M. (2008). Economic stability of the enterprise: essence, components, and measures for its provision. <i>Actual problems of the economy</i> , (8), 86.
Бойко, А. В. (2013). Еволюція концепції стійкості: від природничого до економічного контексту. <i>Економічна теорія</i> , (4), 27.	Boyko, A. V. (2013). Evolution of the concept of sustainability: from natural to economic context. <i>Economic theory</i> , (4), 27.
Бугай, В. З., & Омелченко, В. М. (2008). Аналіз та оцінка фінансової стійкості підприємства. <i>Держава та регіони</i> , (1), 34-39.	Bugay, V. Z., & Omelchenko, V. M. (2008). Analysis and evaluation of the financial stability of the enterprise. <i>State and regions</i> , (1), 34-39.
Бурда, А. І. (2009). Методичні підходи до оцінювання впливу складників тріади потенціалу на сталий розвиток підприємства. <i>Науковий вісник НЛТУ України</i> , 19(12), 141-153.	Burda, A. I. (2009). Methodological approaches to assessing the impact of potential components on the sustainable development of the enterprise. <i>Scientific Bulletin of NLTU Ukraine</i> , 19(12), 141-153.
Гончаров, В. М., Навроцький, А. А., & Коломійцев, О. А. (2006). <i>Інвестиційні ресурси та їх економічне регулювання</i> . Донецьк: СПД Курпріянов ВС, 204, 7.	Honcharov, V. M., Navrotsky, A. A., & Kolomytsev, O. A. (2006). <i>Investment resources and their economic regulation</i> . Donetsk: SPD Kupriyanov VS, 204, 7.
Гречко, А. В., & Очеретяна, О. В. (2020). Дослідження еволюції наукової думки в аспектах визначення сутності поняття "сталий розвиток підприємства". <i>Підприємництво та інновації</i> , (15), 37-41.	Grechko, A. V., & Ocheretyana, O. V. (2020). The study of the evolution of scientific thought in the aspects of defining the essence of the concept of "sustainable development of the enterprise". <i>Entrepreneurship and Innovation</i> , (15), 37-41.
Гросул, В. А. (2007). <i>Соціально-економічна стійкість підприємства: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій</i> . Харків: ХДУХТ.	Grosul, V. A. (2007). <i>Socio-economic stability of the enterprise: theoretical-methodological foundations and practical tools</i> . Kharkiv: HDEUHT.
Державна служба статистики України. (б.д.). (07.01.2024 – 2024, 07 січня). https://www.ukrstat.gov.ua	State Statistics Service of Ukraine. (n.d.). (07.01.2024 – January 7, 2024). https://www.ukrstat.gov.ua
Среймчук, Р. А. (2002). Обґрунтування стратегії сталого розвитку підприємства. <i>Економіка розвитку</i> , 2 (22), 56-60.	Yereimchuk, R. A. (2002). Justification of the strategy of sustainable development of the enterprise. <i>Economic development</i> , 2(22), 56-60.

Іванов, В. Л. (2005). <i>Управління економічною стійкістю промислових підприємств (на прикладі підприємств машинобудівного комплексу)</i> . Луганськ: СХУ ім. В. Даля.	Ivanov, V. L. (2005). <i>Management of the economic stability of industrial enterprises (on the example of machine-building complex enterprises)</i> . Luhansk: SSU named after V. Dal.
Карпінський, Б. А. (2004). Стійкість економічної системи як фактор впливу на ефективність функціонування механізму збалансованості фінансової системи держави. <i>Економіка, фінанси, право: наук. журнал</i> , (8), 3-7.	Karpinskiy, B. A. (2004). The stability of the economic system as a factor influencing the effectiveness of the functioning of the balancing mechanism of the state's financial system. <i>Economics, finance, law: sciences. journal</i> , (8), 3-7.
Клюс, Ю. І. (2011). <i>Вплив інноваційної привабливості підприємства на економічну стійкість його діяльності</i> [Авторефер. дис. канд. екон. наук. Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля]. Репозитарій НБУВ. http://irbis-nbuv.gov.ua/publ/REF-0000277851	Klyus, U. I. (2011). <i>Influence of the innovative attractiveness of the enterprise on the economic stability of its activity</i> [Abstract of the thesis for the degree of candidate of economic sciences]. Eastern Ukrainian National University named after Volodymyr Dahl. http://irbis-nbuv.gov.ua/publ/REF-0000277851
Козловський, С. В. (2011). <i>Управління сучасними економічними системами, їх розвитком та стійкістю</i> [Авторефер. дис. д-ра. екон. наук. Вінницький національний аграрний університет]. Репозитарій НБУВ. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/aref/20120412041745	Kozlovsky, S. V. (2011). <i>Management of modern economic systems, their development and stability</i> [Abstract of the thesis for the degree of Doctor of Economic Sciences]. Vinnytsia National Agrarian University. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/aref/20120412041745
Кувшинов, М. А. (2011). Поняття управління сталим розвитком соціально-економічної системи освіти. <i>Молодий вчений</i> , 7(1), 86-91.	Kuvshinov, M. A. (2011). Concept of managing the sustainable development of the socio-economic system of municipal education. <i>Young Scientist</i> , 7(1), 86-91.
Кульбака, Н. А. (2002). Сутність і фактори економічної стійкості підприємства. Донецьк: Донецький національний техн. ун-т, 184-192.	Kulbaka, N. A. (2002). Essence and factors of economic stability of the enterprise. Donetsk: Donetsk National Technical University, 184-192.
Левицький, В. (2023). Дослідження основних елементів формування стратегічного забезпечення економічної стійкості в системі операційного менеджменту підприємства. <i>Економіка та суспільство</i> , (49).	Levitskyi, V. (2023). Study of the main elements of the formation of strategic support of economic stability in the system of operational management of the enterprise. <i>Economy and society</i> , (49).
Малыарець, Л. М., & Смолякова, О. М. (2015). Оптимізація значень показників економічної стійкості підприємства. <i>Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки</i> , (1), 11-22.	Malyarets, L. M., & Smolyakova, O. M. (2015). Optimization of economic stability indicators of the enterprise. <i>Bulletin of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences</i> , (1), 11-22.
Масленко, Ю. В., & Кульбака, Н. А. (2001). Стійкий розвиток підприємства – фактор економічної безпеки. http://masters.donntu.edu.ua/2002/fem/kulbaka/lib/s3 .	Maslenko, Yu. V., & Kulbaka, N. A. (2001). Sustainable development of the enterprise as a factor of economic security. http://masters.donntu.edu.ua/2002/fem/kulbaka/lib/s3.htm
Поліщук, О. А. (2007). Теоретико-методологічні основи оцінки економічної стійкості сільськогосподарських підприємств. <i>Економіка: проблеми теорії та практики</i> , 367-374.	Polishchuk, O. A. (2007). Theoretical and methodological foundations of assessing the economic stability of agricultural enterprises. <i>Economics: problems of theory and practice</i> , 367-374.
Сабадаш, Л. О. (2018). Уточнення змістовної сутності економічної стійкості підприємства в сучасних умовах. <i>Управління розвитком</i> , (2), 74-80.	Sabadash, L. O. (2018). Clarification of the substantive essence of the economic stability of the enterprise in modern conditions. <i>Management of Development</i> , (2), 74-80.
Савицька, Г. В. (2007). Економічний аналіз діяльності підприємства. Київ: Знання.	Savytska, H. V. (2007). Economic analysis of the enterprise's activity: textbook. Kyiv: Znannia.
Савченко, М. (2019). Розвиток категоріального базису "економічна стійкість". <i>Галицький економічний вісник Тернопільського національного технічного університету</i> , 57(2), 5-17.	Savchenko, M. (2019). Development of the categorical basis "economic stability". <i>Galician Economic Herald of Ternopil National Technical University</i> , 57(2), 5-17.
Сімех, Ю. А. (2007). Визначення поняття конкурентостійкості підприємства. <i>Вісник Міжнародного Слов'янського Університету. Серія "Економічні науки"</i> , 10(1), 12-16.	Simekh, U. A. (2007). Definition of the concept of competitiveness of the enterprise. <i>Bulletin of the International Slavic University. Series "Economic Sciences"</i> , 10(1), 12-16.
Сітак, І. Л., & Івахненко, А. В. (2022). Особливості управління економічною стійкістю в системі менеджменту підприємства. https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0b5e3a42-4f62-420f-8db3-819c0c2cbbc0/content	Sitak, I. L., & Ivakhnenko, A. V. (2022). Peculiarities of managing economic sustainability in the enterprise management system. https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0b5e3a42-4f62-420f-8db3-819c0c2cbbc0/content

Тихолаз, А. (1996). Геракліт. Темний з Ефеса: філософ та його вчення. <i>Наукові праці НАУКМА</i> . Т. 1. <i>Філософія та релігієзнавство</i> , 5-23.	Tyholaz A. (1996). Heraclitus The Dark One from Ephesus: the philosopher and his teachings. <i>Scientific works of the Ukrainian Academy of Sciences</i> . Vol. 1. <i>Philosophy and religious studies</i> , 5-23.
Томпсон мол., А. А. (2007). Стратегічний менеджмент: концепції й ситуації для аналізу. <i>А. Дж. Стрікланд Ш. 12-е вид.</i>	Thompson-Jun, A. A. (2007). Strategic management: concepts and situations for analysis. <i>A. G. Strickland Sh. 12th ed.</i>
Турило, А. М., & Агапова, А. В. (2010). Теоретико-методологічні засади визначення сутності і оцінки категорії "економічний стан підприємства". <i>Актуальні проблеми економіки</i> , (9), 160-164.	Turylo, A. M., & Agapova, A. V. (2010). Theoretical and methodological foundations of determining the essence and assessment of the category "economic condition of the enterprise". <i>Actual problems of the economy</i> , (9), 160-164.
Удовіченко, М. О. (2012). Економічна стійкість аграрних підприємств. <i>Вісник Полтавської державної аграрної академії</i> , (2), 185-189.	Udovichenko, M. O. (2012). Economic stability of agricultural enterprises. <i>Bulletin of Poltava State Agrarian Academy</i> , (2), 185-189.
Фештур, Р. В., & Баранівська, Х. С. (2010). Економічна стійкість підприємства – становлення понятійного базису.	Feshtur, R. V., & Baranivska, H. S. (2010). Economic stability of the enterprise – formation of a conceptual basis.
Цямрюк, Ю. С. (2009). Зміст економічної стійкості підприємства та методи її аналізу. http://suiai.edu.ua/projects/icmiuiep/download/conference-2009-section-2-1-tsyamryuk_yus-report.doc	Tsyamryuk, U. S. (2009). Content of economic stability of the enterprise and methods of its analysis. http://suiai.edu.ua/projects/icmiuiep/download/conference-2009-section-2-1-tsyamryuk_yus-report.doc
Шандова, Н. В. (2006). Оцінка загальної стійкості розвитку промислового підприємства. <i>Актуальні проблеми економіки</i> , (9), 169-173.	Shandova, N. V. (2006). Assessment of the overall stability of the industrial enterprise. <i>Actual problems of the economy</i> , (9), 169-173.
Шатунова, Т. О. (2010). <i>Діагностика економічної стійкості машинобудівного підприємства</i> [Авторефер. дис. канд. екон. наук. Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля]. Репозитарій НБУВ. http://irbis-nbuv.gov.ua/aref/20110602000270	Shatunova, T. O. (2010). <i>Diagnostics of economic stability of a machine-building enterprise</i> [Abstract of the thesis for the degree of candidate of economic sciences]. Eastern Ukrainian National University named after Volodymyr Dahl. http://irbis-nbuv.gov.ua/aref/20110602000270
Шумпетер, Й. А. (2011). Теорія економічного розвитку: дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу. Київ: ВД "Києво-Могилянська академія".	Schumpeter, I. A. (2011). The theory of economic development: research on profits, capital, credit, interest, and the economic cycle. Kyiv: PH "Kyiv-Mohyla Academy".
Ястремська, О. М., & Ястремська, О. О. (2020). Поняття економічної стійкості підприємства та її кількісне оцінювання. http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/25049/1/Стат_я_Ястремс_ка_О_Ястремс_ка_О_БИ-11-2020_%281%29.pdf	Yastremska, O. M., & Yastremska, O. O. (2020). The concept of economic stability of the enterprise and its quantitative assessment. http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/25049/1/Стат_я_Ястремс_ка_О_Ястремс_ка_О_БИ-11-2020_%281%29.pdf

Конфлікт інтересів. Автор заявляє, що не має фінансових чи нефінансових конфліктів інтересів щодо цієї публікації; не має відносин із державними органами, комерційними або некомерційними організаціями, які могли б бути зацікавлені у поданні цієї точки зору. З огляду на те, що автор працює в установі, яка є видавцем журналу, що може зумовити потенційний конфлікт або підозру в упередженості, остаточне рішення про публікацію цієї статті (включно з вибором рецензентів та редакторів) приймалося тими членами редколегії, які не пов'язані з цією установою.

Автор не отримував прямого фінансування для цього дослідження.

Беліменко О. Економічна стійкість підприємства. *Scientia fructuosa*. 2024. № 2. С. 63-78. [https://doi.org/10.31617/1.2024\(154\)04](https://doi.org/10.31617/1.2024(154)04).

*Надійшла до редакції 22.01.2024.
Отримано після доопрацювання 09.02.2024.
Прийнято до друку 14.02.2024.
Публікація онлайн 11.04.2024.*